

Miljøministeriet

Husdyrgodkendelser - Kommunalt råderum og beskyttelsen af naboer

Miljøordførermøde
2. Februar 2021
Peter Jørgensen,
Teamleder,
Bæredygtig Produktion

Gældende husdyrregulering med fokus på beskyttelse af omgivelserne og kommunalt råderum

Godkendelse til etablering af nye husdyrbrug, udvidelse eller ændring af eksisterende kan kun ske, hvis **væsentlig virkning** på miljøet kan undgås:

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med alle dens bestanddele, herunder beskyttelse ift ammoniak
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

- Hvis ikke væsentlig påvirkning kan undgås, skal kommunen meddele afslag
 - Undgås via projektilpasninger
 - Undgås ved særlige vilkår om teknologi, afhjælpende foranstaltninger
- Og omvendt: Hvis der ikke foreligger væsentlig påvirkning → tilladelse/godkendelse
- Afslag på baggrund af ”helhedsvurdering” ikke muligt, dvs. man skal kunne henvise til et af de beskyttelseshensyn, som reglerne varetager.

Beskyttelsesniveauer som styrende for kommunens afgørelser om husdyrbrug (råderum)

- Beskyttelsesniveauerne består af to dele: Et generelt niveau (fastsat i generelle regler) i forhold til ammoniak og lugt, herunder nogle afstandskrav, og et konkret niveau (ud fra kommunens konkrete vurdering af de lokale forhold) :

Generelt beskyttelsesniveau

Ammoniak:

- Krav om reduktion af husdyrbrugets ammoniakemission til et niveau svarende til BAT (fastsat i bekendtgørelse).
 - Gælder for alle husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.
- Krav om reduktion af husdyrbrugets ammoniakemission når der er ammoniakfølsom natur i nærheden (fastsat i bekendtgørelse)

Lugt:

- Fastlagte genekriterier i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.
- Beskyttelsesniveauet varierer bl.a. afhængig af byzone, sommerhusområde eller landzone.
- Højere beskyttelsesniveau for samlet bebyggelse end for fritliggende beboelsesbygninger.

Konkret vurdering af påvirkningerne ud fra lokale forhold

- F.eks. støj, landskab, støv, fluer
- Konkret vurdering, men indenfor en ramme, der er fastlagt af miljø- og fødevarerklagenævnet
- Miljøstyrelsens husdyrvejledning (både ny og gammel vejledning):
 - "Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (fx mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag"
 - "Hvis det – **uanset tilpasninger og vilkår** – ikke vil være muligt at finde en egnet placering (i forhold til landskabshensyn), må kommunen efter omstændighederne skulle meddele afslag".

Eksempel på afslag pba. konkret vurdering af de miljømæssige påvirkninger af lokale forhold

Ansøgning om udvidelse af husdyrbrug

- Udvidelse af produktion fra ca. 120 DE til 210 DE.
- Etablering af byggeri på 100x100 meter + anlæg til gylleopbevaring og fodersilo samt ønske om terrænregulering. Forslag til to forskellige placeringer.
- Kommunen vurderer, der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, og at det som udgangspunkt skal placeres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.
- Udvidelse i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer er ikke mulig pga. generelt beskyttelsesniveau for lugt.
- Ansøgning behandlet på baggrund af den gamle lov, men der er ikke foretaget praksisændring eller ændret på beskyttelsesniveauet ift. fastsættelse af vilkår vedr. landskabslige hensyn.

Kommunens afslag og Miljø- og Fødevarerklagenævnets stadfæstelse (NMK131-00298/ ny sag 18/05165)

- Placeret i bevaringsværdigt hovedgårdsejerlav i landskabet omkring Svanninge Bakker, udpeget som beskyttet område i kommuneplan
- Det er kommunens vurdering, at landskabet i området generelt er sårbart over for placering af byggeri og større tekniske anlæg samt ny beplantning ("lukker" landskabet).
- Ansøgning kan ikke imødegås ved fastsættelse af relevante vilkår, da det bl.a. ikke kan skærmes med beplantning, som også vil medføre negativ påvirkning.
- Overvejet alternativ placering (projektilpasning), men dette er ikke muligt
 - Konklusion: Placeringen vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, da placeringen af husdyrbruget ikke kan ske, uden at de landskabelige værdier tilsidesættes.
- **Nævnet stadfæster kommunens afslag**

Gældende husdyrregulerings afstandskrav - Beskyttelse af naboer

Generelt afstandskrav

- Skal **altid** overholdes
- 50 m for beboelser, ikke ejet af ansøger
- Mindste afstand mellem to bygninger/anlæg
- Måles fra hjørne til hjørne

Typisk afgørende betydning ved:

- Tilladelse til mindre husdyrbrug
- Mindste afstand til nabo med landbrugspligt
- Større husdyrbrug med miljøteknologi
- Flere mindre/store aflange staldafsnit

Geneafstandskrav

- Beregnes ifm. ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug
- Primært baseret på spredning af lugtstoffer
- Gælder ikke for naboer med landbrugspligt
- Måles fra centrum af staldafsnit
- Differentieres (landzone, samlet bebyggelse mv., og byzone/sommerhusområde mm.)
- Kan reduceres med lugtreducerende miljøteknologi

Disse regler kan også have betydning i forhold til evt. sundhedsmæssige konsekvenser af at bo i nærheden af husdyrproduktion.

Husdyrregulering før ændring af husdyrbrugloven i 2017

- Det kommunale handlerum grundlæggende ens før og efter ændring af loven i 2017
 - Vurdering af væsentlig påvirkning på miljøet
 - Primært tilse overholdelse af beskyttelsesniveauer (konkrete værdier/praksis i NMK)
 - Fastsætte vilkår om lokale miljøforhold f.eks. transport, støj og støv mv. så husdyrbrug ikke var uforenelig med hensyn til omgivelserne
 - Eksisterende beskyttelsesniveauer videreført
- Afslag, hvis væsentlig påvirkning på miljøet ikke kunne imødekommes med vilkår
- Afslag på baggrund af helhedsvurdering ikke muligt

Ændringer af beskyttelsesniveauer og kommunalt råderum i 2011

- Skærpelse af beskyttelsesniveauet for ammoniak
- Kommunalt råderum ift. fastlæggelse af særlige lokale beskyttelsesniveauer begrænset
- Afslag på baggrund af helhedsvurdering ikke muligt
- Vurdering af væsentlig påvirkning på miljøet og overholdelse af beskyttelsesniveauer

Hensynet bag den nuværende husdyrregulering

- Sikre et ensartet beskyttelsesniveau ift. centrale beskyttelsehensyn
- Sikre forudsigelighed for borgere og erhverv
- Understøtte korte sagsbehandlingstider